

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 26 d'abril del 2017.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per escrit de data 08-05-2015, la representació processal del Sr. M.M.P.D. va presentar davant de la Batllia, demanda a tramitar pel procediment ordinari, contra la Sra. M.A.A.O., en reclamació de la quantitat total de 29.481,84.-euros en concepte del ròssec pendent de pagament d'una sèrie de minutes d'honoraris d'advocat, més els interessos legals a partir del moment en què es va produir la mora, així com les costes judicials inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

La representació processal de la Sra. M.A.A.O. es va oposar a la demanda sol·licitant la seva total desestimació, amb imposició de les costes judicials a l'agent.

II.- Per Sentència de data 05-05-2016, l'Hble. Tribunal de Batlles, Secció Civil, va decidir :

“PRIMER.- *Estimar parcialment la demanda formulada per la representació processal del Sr. M.M.P.D. contra la Sra. M.A.A.O., condemnant-la a satisfer a l'agent la quantitat de 11.888,98€, juntament amb els interessos legals meritats per aquesta quantitat a comptar del dia 26 de juny de 2015.*

SEGON.- *No efectuar una especial condemna en costes d'acord amb l'establert al cinquè fonament de dret.”*

III.- Contra aquesta resolució ambdues parts han interposat recurs d'apel·lació i per sentència de data 20-01-2017, aquesta Sala va decidir :

“Estimar molt parcialment el recurs interposat per la Sra. M.A.A.O. ;

Estimar el recurs interposat per la representació processal del Sr. M.M.P.D. contra la Sentència de l'Hble. Tribunal de Batlles de data 05-05-2016 que revoquem parcialment en el sentit de condemnar a la Sra. M.A.A.O. a satisfer a l'agent la quantitat de 20.129,94.-euros en lloc de la de 11.888,98.-euros, tot confirmant la resta de la seva part decisòria ;

No efectuar cap imposició de costes, en relació a cap dels dos recursos d'aquesta alçada, tampoc respecte a la primera instància.”

IV.- Contra l'esmentada resolució la Sra. M.A.A.O. formula incident de nul·litat d'actuacions i, en virtut dels arguments que exposa en el seu escrit, sol·licita :

“...es declari la nul·litat de tot aquest procés, acordant retrotreure les actuacions al moment processal anterior a la Sentència de la Sala civil del Tribunal superior de justícia i, acordant :

- valorar contradictòriament el quantum determinat pel Col·legi d'advocats en una mica més de 18 mil euros és apartat de l'interès general i dels interessos econòmics objectius i, viola el dret a obtenir una resolució judicial justa ; per la qual cosa no és pot valorar en una quantitat superior als

3 mil euros;

- *valorar contradictòriament el quantum pagat per la Sra. M.A.A.O. al Sr. M.M.P.D.;*

- *una vegada determinat el quantum anterior, fixar el saldo a favor del creditor o deutor, siguin la Sra. M.A.A.O. o el Sr. M.M.P.D.”*

La representació processal del Sr. M.M.P.D. sol·licita la desestimació de l'incident amb imposició de les costes derivades del mateix a l'adversa.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Vincent ANIÈRE.

FONAMENTS DE DRET

I.- La part incidental sosté que s'hauria produït una vulneració del seu dret fonamental a la jurisdicció protegit per l'article 10.1 de la Constitució perquè la nostra resolució no recolliria les pretensions al·legades per ella en relació a :

1) *“la valoració i contradicció de les quantitats pagades per la Sra. Amorós, la qual afirma haver pagat 15 009,16 euros i, la Sentència del TSJC diu poder acreditar solament el que diu la sentència ad quo de 13.600,00 euros, sense contradir la tesi de la recurrent dels 15 mil euros pagats”;*

2) *“l'error en el còmput que realitza la sentència ad quem, en el sentit de valorar en que es deu 20 129,94 euros, sense descomptar els 15 mil euros reclamats per la Sra. M.A.A.O., o bé descomptar els 13 mil euros reconeguts en ad quem com a pagats” i*

3) *“Manca de tutela judicial efectiva amb violació del dret a la jurisdicció pel fet de no reconèixer que la valoració pel Col·legi d'advocats de la factura de 18 219,19 euros. No existeix cap normativa legal que estableixi el que s'entén per pacte de honoraris i pressupost implícit o explícit. Solament la Junta del CAA estableix uns criteris en els quals no estem*

d'acord perquè perjudiquen els interessos generals i econòmics garantits per l'article 10 constitució."

De la formulació d'aquests motius de nul·litat s'entén que la part incidental no accepta la motivació exposada en la nostra sentència ni la valoració de les proves duta a terme en la mateixa.

Però, com és ben conegut, la jurisprudència del Tribunal Constitucional estableix que el dret a la jurisdicció consisteix a promoure l'activitat jurisdiccional sobre les pretensions deduïdes, amb el benentès que la decisió no ha d'ésser necessàriament favorable a les pretensions de l'actor. Qualsevol desestimació d'una pretensió ha d'ésser raonada, amb motius suficients dels quals es desprengui que la decisió no és arbitrària, i sense que es dubti de la imparcialitat del jutjador.

Una (suposada) errònia valoració de les proves no pot fonamentar per si un incident de nul·litat salvat el cas on aquesta valoració i el raonament del tribunal siguin tant absurds o contraris al més elemental sentit jurídic o posi en evidència un error patent, que es podria dubtar de la imparcialitat del jutjador.

Tal supòsit no existeix en el present cas.

En efecte, vam contestar de manera motivada i detallada a tots els greuges formulats per les parts apel·lant, tornant a valorar el material probatori obrant en autes i arribant a unes conclusions parcialment diferents de les del tribunal d'instància.

De fet, constatem que totes les consideracions exposades en el present escrit d'incident de nul·litat no exposen en què la motivació de la sentència criticada o el seu estudi de les proves comportaria uns defectes constituint una vulneració d'un dret fonamental sinó que són una repetició dels greuges exposats en l'escrit d'apel·lació i als quals ja vam contestar.

II.- Així, pel que fa a la qüestió de les quantitats pagades per la Sra. M.A.A.O., aquesta darrera torna a afirmar que ha pagat 15.000,16.-euros i

no 13.600.-euros com determinat per la nostra sentència. Però, no és suficient pretendre que s'han efectuat uns pagaments sinó que s'ha d'aportar la prova que ho estableix. Ara bé, com explicat en la sentència criticada, després d'estudiar tota la documentació i els diferents justificatius, no vam arribar a una altra conclusió que la del Tribunal de Batlles, que l'import total que quedava justificat que la Sra. M.A.A.O. havia pagat en concepte d'acomptes no superava l'import de 4.600.-euros que sumat al de 9.000.-euros de provisió general inicial dóna un total de 13.600.-euros. Es tracta de càlculs i comprovacions que no exigien una motivació específica complementària.

Malgrat insisteix en el seus arguments de primera i de segona instància, la promotora de l'incident no demostra en què la manera que vam determinar la xifra que no accepta constituïria una vulneració d'un dret fonamental.

III.- Igual passa pel que fa als imports que s'han de descomptar. La Sra. M.A.A.O. torna a sostenir sobre els mateixos arguments inicials que s'havien de descomptar 15.000.-euros o bé 13.000.-euros però no demostra perquè ni en què la conclusió de la nostra sentència al respecte seria el fruit d'una motivació o d'una valoració de les proves absurda o arbitrària.

Recordem que l'Hble. Tribunal de Batlles va considerar que s'havia de descomptar la suma total de 8.388,46.-euros corresponent a pagaments fets per la Sra. M.A.A.O. però no descomptats (3.788,46.-euros de la provisió general inicial i 4.600.-euros de pagaments posteriors).

Vam revisar tota la documentació per arribar a la conclusió que s'havia de revocar aquest aspecte de la sentència en el sentit de dir que no calia detreure l'import de 8.388,46.-euros, ni evidentment el de 13.000.-euros o el de 15.000.-euros.

Aquesta conclusió, tal com motivada en la nostra resolució, s'extreu de l'estudi de les factures i minutes relatives als assumptes que van donar lloc a reclamació dins del present litigi, i també de totes les minutes aportades en autes, conjuntament amb l'estudi del compte 12031/general, com de l'estudi dels documents comptables aportats per l'agent comparats als documents aportats per la defenent, en particular el seu requadre. Així, vam poder constatar que tots els seus pagaments justificats per la Sra. M.A.A.O. foren comptabilitzats. Així, no calia descomptar res de l'import de 20.129,94.-euros degut en concepte de minutes impagades.

Per tant, no queda establert cap error de còmput.

IV.- En darrer lloc, pel que fa a la valoració per part del Col·legi d'Advocats de la factura de 18.219,19.-euros, la Sra. M.A.A.O. sosté que la mateixa seria abusiva per anar en contra dels interessos generals i econòmics, i el fet de no reconèixer-ho, la nostra decisió infringiria el seu dret a la jurisdicció per manca de tutela judicial efectiva.

Més precisament, exposa que no està d'acord amb els criteris de la junta del Col·legi d'Advocats que existiria un pacte d'honoraris quan s'ha acceptat un pressupost no contradit i seguit de pagaments perquè sosté que l'únic criteri a tenir en compte seria que perquè existís un contracte sempre el client hauria de firmar. Afegeix que la posició del Col·legi d'Advocats tradueix un abús "*d'un lobby professional en contra de l'Estat de dret*" i que l'import reclamat no correspon a la realitat.

Cal recordar que per arribar a la conclusió que finalment no devia res al demandant la Sra. M.A.A.O. exposava que no havia existit un pacte d'honoraris i que no estava d'acord amb la valoració de les cinc factures fetes per la sentència i que s'havien de reduir més.

En la sentència, vam analitzar detalladament cada una de les minutes.

Pel que fa al valor que s'ha de donar al dictamen del Col·legi d'Advocats i a l'invocat abús per part del mateix, escau recordar en primer lloc que és a petició de la pròpia Sra. M.A.A.O. en mèrits de la prova 12 del seu escrit de proposició de proves que es va sol·licitar a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats un dictamen sobre la correcta valoració de les factures.

En segon lloc, com ho vam precisar, citant la resolució 343/08, *“la jurisprudència d'aquesta Sala ha posat de manifest en reiterades ocasions que els criteris per a determinar els honoraris fixats per l'Il·lustre Col·legi d'advocats d'Andorra són orientadors i no vinculen als Tribunals, sinó que aquest els ha de cohonestar amb el treball realment efectuat, amb les hores de feina esmerçades i amb la complexitat de l'afer, juntament amb la ponderació de la quantia, en el seu cas, per a valorar si els mateixos es poden entendre com adequats al cas concret.”*. Dit d'una altra manera, la responsabilitat final per a determinar el just import de la reclamació de l'advocat sempre la té l'òrgan jurisdiccional.

És justament el que el Tribunal de batlles i aquesta Sala van fer.

En quant a la qüestió general de l'existència d'un pacte d'honoraris, no podem més que repetir la nostra motivació que *“és cert que cap dels pressupostos aportats porten la signatura de la Sra. M.A.A.O. però com bé ha explicat el primer jutjador, aquesta circumstància no és suficient per negar l'existència d'un pacte d'honoraris quan, a l'indici que constitueix el propi pressupost (i no hi ha dubte que de pressupostos es tractés ni que la defenent els ha rebut) s'han de lligar dos fets significatius.*

El primer, de gran transcendència, és que la relació entre l'advocat i la Sra. M.A.A.O. va durar nombrosos mesos i que aquesta ha efectuat pagaments en execució dels mateixos pressupostos.

El segon, és que en el requadre per ella establert per justificar dels seus pagaments va indicar “No s'ha comptabilitzat l'apartat que figura com Inventari d'Herència per què no hi ha pressupost assignat i aprovat per la Sra. M.A.A.O.” Compartim amb el tribunal la conclusió que aquesta formula

deixa clarament per entendre que en els altres casos sí que havia un pressupost.

Malgrat el que diu la recurrent, sí que la sentència 343/08 d'aquesta Sala es pot invocar útilment en el present cas ja que la mateixa indicava :“la lletrada Sra. V. va elaborar un pressupost pels serveis professionals a desenvolupar en defensa dels interessos del Sr. V. per import de 6.978,24 euros. En el mateix s'indica la quantia de provisió de fons (3.697,12 €), que integra el 50% de la previsió de la minuta d'honoraris i el 100% dels honoraris de procurador. Consta a les actuacions que, en data 18-5-2006, es va procedir a l'abonament de la provisió de fons. Consegüentment, s'ha de refusar el criteri del defenent segons el qual no ha existit cap conveni o pacte respecte dels honoraris professionals, atès que ell no va signar ni acceptar mai el pressupost. I no es pot acceptar l'argument del recurrent perquè, en el present cas, l'ingrés de la provisió de fons, indicada en el pressupost, vuit dies després del mateix, comporta clarament una voluntat d'acceptació i conformitat del pressupost, tota vegada que s'efectua el pagament de la quantitat requerida en el mateix, sense cap reserva ni protesta al respecte.”

En tot cas, poca transcendència tenen totes aquestes consideracions en relació a la minuta 5996. En efecte, pel que fa precisament a la minuta número 5996 de data 10-10-2012 en concepte “d'inventari i adjudicació d'herència”, d'un import inicial de 27.232.-euros, el Col·legi d'Advocats i el Tribunal han considerat que no existia pacte d'honoraris i que fent aplicació de les normes del mateix Col·legi, i no existint cap complexitat, els honoraris no podien passar del màxim de 18.219,19.-euros. L'agent va acceptar aquest import finalment fixat pel Tribunal de Batlles però la Sra. M.A.A.O. pretén que es rebaixi fins a 2.900.-euros.

Per tant, l'invocat abús per part del Col·legi en considerar que un pacte d'honoraris pot existir sense firma del client no tindria cap conseqüència en relació a la minuta 5996.

En tot cas, aplicant els principis i criteris recordats abans, vam considerar que la valoració efectuada pel Col·legi d'Advocats seguint la norma 8.1 era correcta i que l'import fixat pel tribunal era adequat.

La defenent no ha establert perquè la factura s'hauria de rebaixar més. Mantenim que cap de les consideracions de la defenent que torna a exposar en el marc del present incident podien justificar reduir més aquest import quan la realitat dels treballs facturats no es pot qüestionar i no es pot considerar que seria el Notari que hauria fet *“tota la feina d'acceptació de la herència”*, sobretot quan la defenent indica en el seu document de “PAGOS I COBROS” que *“actualment aquest mateix inventari l'està defensant l'Advocat J., ja que el Sr. M.M.P.D...va renunciar a defensar...”*, i que per tant no es pot negar que es tracta d'un tema que requereix els treballs propis de la competència d'un advocat.

Així les coses, la valoració dels honoraris es va fer de manera motivada i detallada aplicant els criteris legals i jurisprudencials vigents, i no pot la Sra. M.A.A.O. invocar una manca de tutela judicial efectiva (dret a la defensa, dret a un procediment general predeterminat, dret a una resolució en dret sobre el fons i dret a l'ús dels recursos legalment previstos) quan va poder exposar els seus arguments i pretensions, sol·licitar la pràctica de les proves corresponents, i obtenir en primera com en segona instància una resposta judicial complerta encara que aquesta resposta no li convé i no correspon als seus propis criteris.

V.- En aquestes condicions, s'ha de desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions plantejat per la Sra. M.A.A.O.

La desestimació de l'incident porta a imposar les seves costes a la part que l'ha promogut (arg. Codi 7,51,5.).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR l'incident de nul·litat interposat per la Sra. M.A.A.O. contra la Sentència dictada per aquesta Sala en data 20 de gener del 2017, imposant a la part incidental les costes generades pel mateix.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-